

Compozitorii în mijlocul artiștilor amatori

Capitală a Țării Românești din secolul XV pînă în prima jumătate a secolului XVII, orașul Tîrgoviște reprezintă un leagăn al istoriei și vieții culturale din patria noastră.

Pe vremea domniilor lui Mircea cel Bătrîn, Petru Cercel, Matei Basarab, Vlad Țepeș, Constantin Brâncoveanu, Radu cel Mare, Vasile Lupu, Mihai Viteazul, Gheorghe Ghica (cel care în 1660 a mutat capitala la București), orașul Tîrgoviște a fost cel mai însemnat centru economic, administrativ, politic și cultural al țării. În Tîrgoviște au trăit sau au activat numeroși cărturari vestiți ca Ion Heliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Vasile Cârlova, Alexandru Vlahuță, Al. Brătescu-Voinești etc. ca și muzicienii Gavriil Musicescu, George Enescu, George Breazu, Ionel Feric, Dumitru Botez, Vasile Popovici Achim Stoia ș.a.

Cultura muzicală, cu deosebire cea corală, are profunde rădăcini în trecut. Menționată în scrierile lui Macarie, Antim Ivireanul și Anton Pann, este atestată în documentele anilor 1873 — 74 prin constituirea *Corului de amatori din Tîrgoviște*, care activează mai întîi în cadrul Catedralei Curții Domnești. După această dată, mișcarea corală tîrgovișteană, asemeni altor centre culturale ale țării, va cunoaște o înflorire și o efervescență continuă, dar va străbate un drum lung, anevoios, presărat cu suișuri și coborîșuri. Demne de menționat vor rămîne însă dorința de a cînta în cor, adică de a face muzică la-

laltă, ca și numele acelor minunați animatori care au știut să mențină vie această dorință. De primele începuturi ale mișcării corale tîrgoviștene se leagă și numele învățătorului I.D. Petrescu-Petruș, al profesorilor C. Ghimpețeanu și Basil Anastasescu, acesta din urmă, colaborator apropiat al lui D.G. Kiriac. Mai tîrziu, Gheorghe Russu va conduce „Reuniunea corală de cîntări“ în cadrul căreia au concertat soliști ca: Evantia Costinescu, Florica Cristoforeanu, Gheorghe Folescu ș.a. Urmează înființarea asociației muzicale „Armonia“ condusă de Ioan N. Sicheteanu și a formației corale bărbătești „Doina Dîmboviței“, dirijată de Toma B. Adrian — secretarul Liceului „Enăchiță Văcărescu“ etc. După primul război mondial iau ființă și prezintă concerte o serie de formații corale socialiste, iar „Cîntarea României“ organizează turnee în numeroase localități din afara județului, cele mai multe în Valea Prahovei și Transilvania. În pragul anului Eliberării, după încetarea din viață a înflăcăratului Gh. Russu, la cîrma „Cîntării României“ vor activa mai întîi doi coriști, Nicolae Georgescu și Constantin Moldoveanu, iar apoi prof. Valeriu Dumitrescu, actualul dirijor al formației, formație care va lua denumirea de „Corul sindicatului învățămînt și cultură al Municipiului Tîrgoviște“. În ultimele două decenii, această formație își îmbogățește simțitor repertoriul, își desăvîrșește măiestria artistică interpretativă, cucerind laurii unor concursuri corale interjudețene, clasîndu-se printre fruntașele prestigiosului concurs național „Cîntare patriei“.

Sfîrșitul lunii aprilie a acestui an a fost marcat în viața cultural-artistică a Municipiu-

lui Tîrgoviște de un eveniment deosebit : sărbătorirea unui secol de la înființarea coralei „Cîntarea României“. Cu acest prilej, Corulului sindicatului învățămînt și cultură al Municipiului Tîrgoviște i-a fost conferit Ordinul „Meritul Cultural“ cl. I, dirijorului Valeriu Dumitrescu „Ordinul Muncii“ cl. III-a, iar unui număr de 25 de coriști li s-au acordat ordine și medalii pentru îndelungată și rodnică activitate în mișcarea artistică de amatori, pentru contribuția adusă la valorificarea tradițiilor muzicii corale românești. Cu același prilej formația a fost distinsă cu „Diploma de onoare“ conferită de Consiliul Central al U.G.S.R. De asemenea, o dată cu sărbătorirea acestor evenimente, corului medaliat i-a revenit cinstea de a purta în continuare denumirea de „Cîntarea României“, considerîndu-se a fi demn urmaș al valoroasei formații înființată cu 100 de ani în urmă.

Acest eveniment major în viața culturală și artistică a Municipiului Tîrgoviște a fost precedat, în zilele de 18—27 aprilie a.c. de „Decada muzicii corale românești“, manifestare al cărei program a inclus printre altele, o serie de concerte corale susținute de Corul Casei de Cultură din Găiești — dirijat de prof. C. Ponomarenco, Corul Căminului Cultural Valea Mare condus de prof. Marin Radu, Corul petroliștilor din Moreni pregătit de Mircea Vlădescu, Corul Casei de cultură Pucioasa dirijat de Nicolae Marinescu, Corul „Cîntarea Brăneșteană“ sub conducerea dirijorală a lui Dumitru Bendic, Corul Clubului muncitoresc Fieni, dirijor Ion Ulieru și bineînțeles, mai multe concerte susținute de formația care urma să fie sărbătorită, Corul sindicatului Învățămînt și cultură, Tîrgoviște, pregătit și condus de prof. Valeriu Dumitrescu. Fiecare din aceste manifestări corale a fost precedată de interesante expuneri privind aspecte din trecutul și prezentul muzicii corale dimbovițene, susținute de : Marin Radu, Victor Brînduș, Dumitru Bendic, Constantin Soare, Vasile Chiriuc.

Ziua de 27 aprilie a.c. va marca fără îndoială apogeul suitelor de manifestări incluse în cadrul decadelor, printr-o interesantă sesiune științifică de comunicări, prin prezența la sesiune a Compozitorului Ion Dumitrescu, președintele Uniunii Compozitorilor din R.S. România ca și a altor membri ai Uniunii Compozitorilor : Dumitru Botez, Mircea Chiriuc, Wilhelm Berger, Vasile Tomescu, Petre Brîncuși, Vasile Donose, Mircea Neagu, Constantin Arvinte, Zaharia Popescu, George Sbircea, Ion Serfezi, Dan Constantinescu, prin reușitele concerte susținute de Corul bărbătesc „D. G. Kiriac“ al Palatului Culturii din Pitești și cel al formației sărbătorite, cu care ocazie a inaugurat noua sa titulatură : „Cîntarea României“. În cadrul „Sesiunii științifice“ au fost abordate o serie de teme privind unele aspecte ale culturii muzi-

cale pe meleaguri dimbovițene, interesante mărturii de epocă (dr. Vasile Tomescu), muzica corală, mijloc de educație estetică a maselor (V. Donose), inspirația folclorică în creația contemporană (G. Deriețeanu și C. Arvinte), mărturii despre formația corală „Cîntarea României“ (V. Brînduș), evocări din viața muzicală de altă dată a Tîrgoviștei (D.D.Botez), vibrația prin muzică a tinerilor de azi (G. Sbircea) ș.a. Tot cu prilejul sărbătoririi centenarului „Cîntării României“, prof. Victor Brînduș, vechi corist și fervent animator al vieții culturale locale, a elaborat o amplă și documentată monografie intitulată „Pagini din activitatea corală tîrgovișteană“, un adevărat corolar al mișcării muzicale dimbovițene din ultimul secol, o prețioasă contribuție adusă la făurirea mult așteptatei istorii a muzicii românești.

În dimineața aceleiași zile, grupul de compozitori și muzicologi condus de maestrul Ion Dumitrescu, a petrecut clipe emoționante și de o cuceritoare puritate, într-o scurtă întîlnire cu profesorii și elevii Școlii de muzică și artă plastică din localitate. Un mănunchi de mici muzicieni (Vasilică Stîngaciu — cl. V-a vioară — prof. I. Popovici. Vasilica Mihai — cl. VII-a flaut — prof. M. Teodorescu, Carmen Mărtoiu, cl. VII-a — pian — prof. Olga Savu, Doina Ioniță și Dragoș Oancea, cl. VIII-a — vioară — prof. Emil Vasiliu) acompaniați la pian de tinăra profesoară Ana Maria Gusti — Petri au interpretat scurte piese de Wieniawski, Händel, Enescu, Bach. De asemenea un grup vocal de eleve din cl. VII—VIII pregătit și condus de prof. Gh. Dimancea, au cucerit în redarea a două prelucrări de folclor de G. Marcu.

La sfîrșitul acestei audiții, eleva pionieră Steluța Zaharescu din cl. VII-a a adresat oaspeților un vibrant mesaj de salut și mulțumire din care spicuiem : „În bucuria de a vă avea în mijlocul nostru, sîntem copleșiți de emoție și respect. Sîntem micul nucleu muzical al Școlii de muzică și artă plastică din Tîrgoviște, prima treaptă a ierarhiei muzicale ale cărei culmi mărețe le reprezentați Dvs. compozitorii. Faptul că v-ați întrerupt activitatea și ați venit la noi ne face să vă simțim mai aproape, mai viu decît atunci cînd vă executați creațiile sau vă ascultăm de la distanță. Acest adevărat eveniment în viața noastră ne obligă să muncim cu mai mult elan. În orașul nostru vă promitem să devenim detașament artistic de nădejde, să cinstim fosta capitală a Țării Românești, leagăn al multor voievozi, cărturari vestiți, revoluționari patrioți, maeștri ai tiparului și în prezent centru industrial născut în urma vizitei în anul 1968 a Președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ne vom strădui să fim la înălțimea acestor realizări din trecut și de azi.“ Cuvinte calde, vibrante, care au emoționat sincer grupul prestigioșilor crea-

tori, întărindu-le încrederea în forța și seriozitatea tinerilor, crescuți în clocotul fierbinte al României Socialiste.

În seara aceleiași zile, o numeroasă asistență a urmărit cu entuziasm, în prezența tovarășului Ion Stănescu, prim secretar al Comitetului județean Dîmbovița, și a maestrului Ion Dumitrescu, președintele Uniunii Compozitorilor din R.S.România, a altor personalități ale vieții politice și culturale din localitate și a grupului de muzicieni oaspeți, festivitatea de decernare a distincțiilor, prezentarea expunerii de motive pentru reînființarea Societății corale „Cîntarea României“, alegerea președintelui de onoare în persoana compozitorului Ion Dumitrescu, a președintelui activ prof. Constantin Soare, a membrilor de onoare și membrilor activi ai Societății corale „Cîntarea României“, ediția 1974.

Cuvîntul de închidere a momentului festiv omagial a fost rostit de către compozitorul Ion Dumitrescu, care primind cu vădită emoție și satisfacție alegerea sa ca președinte de onoare al asociației, a adus un cald elogiu coriștilor țirgovișteni pentru pasiunea cu care au slujit cîntarea corală românească, precum și de cuvîntul tovarășului Ion Stănescu, din care cităm: „Aniversarea la care participăm astăzi este un eveniment deosebit al culturii și mișcării artistice de masă din județul nostru, o fericită sărbătoare la lumina căreia sînt aduse momente emoționante ale înaintării prin veacuri pînă astăzi a cîntecului prin aceste locuri, unde se zidește din temelii o istorie nouă și grandioasă.“

Intr-o atmosferă de deplin entuziasm, participanții la sărbătorirea centenarului coralei țirgoviștene au adresat o telegramă Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., Președintele R. S. România, cu următorul conținut: „Participanții la adunarea festivă de sărbătorire a Centenarului corului sindicatului învățămînt și cultură din Țirgoviște, cu care prilej s-a constituit Societatea corală „Cîntarea României“, ne alăturăm tuturor oamenilor muncii din județul Dîmbovița și vă adresăm cele mai calde mulțumiri pentru condițiile create dezvoltării continue și afirmării la un nivel superior a activității cultural-artistice, a muzicii corale românești.

Acordarea Ordinului „Meritul Cultural“ cl. I corului sindicatului învățămînt și cultură din Țirgoviște și a altor distincții membrilor formației corale cu activitate îndelungată dovedește înalta prețuire a conducerii partidului și statului față de activitatea corală din Țirgoviște, față de entuziasții animatori ai acesteia, constituind totodată un puternic imbold pentru noi toți în activitatea artistică pe care o desfășurăm.

Vă asigurăm, stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, că repertoriul formației corale

țirgoviștene, îmbogățit continuu cu lucrări tot mai valoroase, care oglindesc munca și aspirațiile oamenilor, va contribui și în continuare la înfăptuirea programului partidului de educație socialistă a maselor.

Sîntem hotărîți, în spiritul indicațiilor date de Dumneavoastră, să îmbogățim tradiția cîntecului de viață, de muncă și luptă al înaintașilor, să milităm pentru introducerea acestuia în cadrul amplelor activități, în strînsă unitate de țel și voință.

Vom transmite generațiilor tinere pasiunea de a cînta, ne vom preocupa în permanență să le oferim un bun exemplu de interpretare și trăire artistică a cîntecelor de masă inspirate din munca eroică a poporului nostru condus de partid, de Dumneavoastră, spre noi trepte de civilizație.“

Oaspete la sărbătoarea muzicii corale țirgoviștene, Corul bărbătesc „D. G. Kiriac“ al Palatului Culturii din Pitești, a adus o prețioasă contribuție la reușita concertului omagial care a urmat după partea festivă a programului. Sub conducerea suplă, sugestivă, cu o gestică deosebit de pregnantă, a dirijorului Emanoil Popescu, corul „D. G. Kiriac“ a atins un real nivel de măiestrie artistică în interpretarea unui mănunchi de lucrări aparținînd compozitorilor C. Porumbescu, D. G. Kiriac, A. Bena, I. Vidu, Gh. Dumitrescu, N. Lungu, I. Croitoru și Gh. Danga.

A urmat apoi concertul formației sărbătorite, primul susținut sub noua sa emblemă, „Cîntarea României“, în aplauzele entuziaste ale tuturor celor prezenți. S-a cîntat cu emoție și dăruire, într-o interpretare care a reflectat cu evidentă calitate de tehnică vocală, de puritate a intonației și claritate a dicțiunii, demonstrînd rezultatele remarcabile la care a ajuns această formație în primul rînd datorită înzestratului și inimosului dirijor Valeriu Dumitrescu. Programul a început cu *Odă la o aniversare*, lucrare dedicată coralei centenare de compozitorul D. D. Botez și poetul Ioan Meîtoiu. Am ascultat apoi *Un singur țel, o singură voință* de Vasile Donose, o vibrantă partitură corală ce folosește pateticele versuri din Raportul la Conferința Națională a P.C.R., *Sîrba pe loc* de Gh. Danga, *Lină și Gherghină* de N. Oancea, *Languir me fais* de Cl. de Sermisy, *Bănățeană* de Sabin Drăgoi, *Cîntec voinicesc* de Gh. Dumitrescu și *Viața noastră-i drum deschis* de Doru Popovici.

Sărbătorirea centenarului corului „Cîntarea României“ a marcat un moment de seamă pentru formația omagiată, pentru miile de coriști din județul Dîmbovița, o cheazășie pentru noi succese, un eveniment major cu profunde rezonanțe în viața culturală și artistică a locuitorilor orașului Țirgoviște, o sărbătoare a muzicii corale românești.

CONSTANTIN RĂSVAN